

AMERIKANSKI SLOVENEK

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Contains Matters of Special Importance to Them Not Found Elsewhere

ŠTEVILKA 65.

JOLIET, ILLINOIS, 9. JULIJA 1918.

LETNIK XXVII.

Nobenih večjih bojev na nobeni fronti.

Aliranci odbili več nemških napadov na raznih točkah fronte na zapadu.

AMERICANI SE ODLIKUJEJO.

Rim poroča nekaj malih pridobitev ob reki Piave.

LAŠKA FRONTA.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Lahi ujeli 22v Avstrijcev.

Rim, 4. jul. — V ofenzivnem kretanju, začetem v torek ob fronti dolnje Piave, blizu Jadranskega morja, so Italijani pridobili nadaljnje svete vrčari, naznanja danes vojni urad. Pridobili so severno od Cavazuccherine, ujeli 223 mož ter uplenili nekaj vojniških pušk in mnogo vojnih zapeljiv. Dunaj priznava, da "se bojevanje nadaljuje v tej krajini."

Razdevanje Avstrijskih gnezdišč za strojne puške v hišah in za napisi v primorskem pasu se je uspešno nadaljevalo.

Nadaljujoč svoja podjetja v gorah so Italijani razširili svojo postojanko v krajini na čelu Sanlorenske doline.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Američani v taborišču.

Rim, 4. jul. — Prvo število ameriških čet, ki je dospelo v Italijo, se je v osemindesetih urah ustanovilo v taborišču. Vojaki spijo pod vojnimi lastnimi šatiri in hranijo iz svoje lastne kuhinje, katro je oskrbel Ameriški Rdeči Križ, preden so vojaki dospeli.

Naglost mobilizacije v njih novem stanu je vzbudila najugodnejši vtis. Američani so dobrovoljni in v izvrstnem zdravju.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Italijansko poročilo.

Rim, 5. jul. — Četrtko uradno poročilo pravi: "Na Asiaški visoki planoti so britanski in francoski oddelki prodrli v sovražnikove zakope pri Canovu in Bertigu ter dobili ujetnikov."

"Tekom zadnjih dveh dni so naši bombardirajoči zrakoplovi spustili kakih 18.000 kilogramov bomb na važnih središčih in križiščih sovražnikovega teritorija."

"Ob dolnji Piavi so napadali čete in prevoze z ognjem iz strojnih pušk v nizki višini. Ena naših zrakoplovnih je učinkovito bombardovala železnično vezišče v Sugaški dolini."

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917.

— Francozinje, noseče kamuflažno konopno platno, zavito v žično pletenino, za odposlatev na fronto. 2 — Ameriške pomožne čete, korakajoč čez konkriten vodovod, med svojim maršem na fronto v odseku Cantigny. 3 — Mrs. L. S. Higbee, načelnica ameriškega zbora pomorskih bolniških streljnih.

zuje, da so bile savažnikove izgube mnogo večje, nego jih je pričakoval.

Na Asiaški visoki planoti je neki francoski oddelk izvedel sjajen napad v sovražne linije pri Zoathi, premagal posadke v živahni borbi, ujel dva častnika in 64 vojakov ter uplenil dve strojni puški.

Med Frenzelsko dolino in Brento je sovražnik trikrat poskušal napasti našo postojanko ob reki Corone Bil je krvavo odbit.

ZAPADNA FRONTA.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Američani pomagali Avstralcem

Z britansko armado na francoskem, 4. jul. (Po Associated Press.) — Avstralci so ujeli več nego 1.500 Nemcev v svojem zavzetju Hamela. Oddelki ameriške pehote so pomagali Avstralcem.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Ujeli 2.500 Nemcev.

Pariz, 4. jul. — Aliranci so obhajali ameriški Dan neodvisnosti z naznanilom o dveh velikih in zmagovitih naskočnih podjetjih, ki sta se končala ne le s prepoditvijo Nemcev iz ugodnega sveta, marveč tudi z ujetjem kakih 2.500 Nemcev.

Avstralci in Britanci so izvršili dvojen napad vzhodno in severovzhodno od Amiens. Prvi so šli k napadu ravno vzhodno od Amiens, zavzeli vas Hamel, obkolili hosto in ujeli več nego 1.000 Nemcev. Ravno severno od reke Somme so tudi britanske čete pridobile ob miljo široki fronti. Nocojšnja poročila kažejo, da se bitka ljuto nadaljuje v tem okrožju.

Francozi pridobili.

Francozi so skoro ob istem času podjeli močan sunek blizu Moulins - Touventa, severozapadno od Soissons, na takozvani marnski fronti, ki je xrgel Nemce nazaj več sto jardov.

V opisu tega napada pravi naznanilo vojnega urada: "Dobili smo 1.066 četnikov, vstevši 18 čestnikov."

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Nadaljnjih 1.500 ujetnikov.

London, 5. jul. — Število ujetnikov, dobljenih v večeršnjem bojevanju ob reki Somme in v naslednjih nemških protinapadih, presega zdaj 1.500, vstevši 40 častnikov, po nocoj izdanem uradnem naznanilu vojnega urada.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Američani odbili Nemce.

Z britanskimi armadami na bojnem polju, 6. jul. — Štirje nemški protinapadi proti postojankam, ki so jih zavzeli Američani in Avstralci v svojem napadu dne 4. julija, so bili vrženi na-

STRAŠNA NESREČA NA REKI ILLINOIS.

Parnik "Columbia" s izletniki na krovu blizu Peorije apolnoči se razbil in potopil.

NAD 150 ŽRTEV, NAJVEČ MLADIH.

Iz govora predsednika Wilsona dne 4. julija: Četverna mirovna načela.

Žalosten konec vesele vožnje.

Peoria, Ill., 6. jul. — Veselo praznovanje Pekina včeraj, a danes žaluje.

Neko prazno skladišče v mestecu, ležečem deset milj južno odtod, je napolnjeno z mrtveci. Tamošnje in tukajšnje bolnišnice so vse obložene z ranjenci.

Ko so sedemdeset trupel spravili iz razvalin izletniškega parnika "Columbia", ki se je potopil v reki Illinois davi zarana, so mrliški oglednik Clary iz Pekina, parnikov kapitan Herman Mehle, Rev. Father P. J. Sullivan, ki je pomagal pri reševanju, in mornarji prečevali, da je morda še kakih sto trupel v razdrtinah nesrečne ladje.

497 jih bilo na krovu.

Brodniki iščejo trupel nad nu, misleč, da je več oseb storilo smrt tamkaj. Seznam potnik je bil pregledan in kaže, da je bilo 497 oseb na krovu.

Žrtve nesreče so bile večinoma prebivalci Pekina in Kingston Mines, rudarske vasi nekaj milj južno od Pekina. V obeh teh krajih bo vsepolno pogrebno danes in jutri.

Odrinili v globoko vodo.

Koronerska porota je bila sklicana, ali spravljanje trupel iz vode onemogoča mrliški ogled, dokler ni vse dovršeno. Vladni agenti iz Springfielda in Peorije so na licu mesta. Uradniki brodatstvenega urada obetajo temeljito preiskavo.

Preživelci obdolžujejo, da je bil veliki parnik odrinjen proti sipini ali produ komaj deset črveljev od brega in kakih pet milj daleč od Peorije med gosto meglo. Prva poročila so bila, da je ladja trčila ob deblo v reki ali potopljen tram.

Dočim je orkester dalje igral na plešišču, ki je bilo smrtna pasa za večinon zaj in poraženi danes. Ujetnikov je sedaj 1.507.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Avstralci napredovali.

London, 6. jul. — Severovzhodno od Villiers-Bretonneux so Avstralci porinili svoji liniji naprej na 2,00 jardov široki fronti, je izporočil nocoj feldmaršal Haig.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Pariško poročilo.

Pariz, 7. jul. — Bili so topniški boji južno od reke Aisne, blizu krajev Longpont in Corcy.

Ameriške čete so izvedle napad v Vogezih in dovedle nazaj ujetnikov. Noč je bila pokojna na ostali fronti.

Nobeni važni dogodki se niso pripetili ob fronti tekom dneva.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917

Potop Z. D. prevozne ladje.

Washington, D. C., 5. jul. — Ameriška vojaško-prevozna ladja "Covington", med vožnjo domov po izkranju več tisoč vojakov na Francoskem, je bilo torpedirana in pogreznjena v vojnem pasu.

Šest mornarjev pogrešajo, ali vsi ostali z ladijskimi častniki vred so se izkrcali v neki francoski luki.

Pomorskega departamenta naznanilo pravi, da ni bil noben izkrcanji častnikov in mornarjev "resno ranjen". Kakor je videti so bili nekateri poškodovani.

Noben vojak na krovu.

Na krovu ni bilo armadnega osebja ali potnika.

Ladja "Covington" je bila zadeta ob 9. uri 17 minut v ponedeljek zvečer, ko je plula z drugimi prevoznimi ladjami, v spremstvu rušičev. Podmorskega čolna ni bilo videti.

200 pesalcev, je ladja, pravijo, odrinila v globoko vodo, kjer se je iznenada zlomila na dvoje in takoj usleda na dno reke, tako da sta štrlela iz vode samo pilotova hišica in del gornje ladje.

Močno pitje poročano.

Henry Smith, policijski načelnik pekinski je rekel:

"Poročila sem prejel, da so pili na krovu "Columbije" v noči tragedije do skrajnosti. Ta del slučaja bo strogo preiskan, ko pokopljemo naše mrtvece. Posledica utegne biti presenetljiva."

"Columbia" je odplula iz Peorije malo pred polnočjo. Na krovu so bili večinoma člani "South Side Social" kluba iz Pekina in nekateri prijatelji iz Kingston Mines. Prišli so v Peorijo rano zvečer in privedli s seboj svoje otroke, da prisostvujejo nekemu vojnemu karnivalu v Peoriji.

"Columbia" je bila slaven parnik v reki Illinois, dolg kakih 125 črveljev in opremljen z vsemi odobnostmi za izletniške družbe.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917.

Za opoldansko molitev.

Washington, D. C., 5. jul. — Senat je danes sprejel resolucijo, s katero je predsednik naprosen, izdati proglas s pozivom na ameriško ljudstvo, naj opravi opoldansko molitev med vojno. Resolucija gre zdaj v zbornico. Senator Phelan iz Cal. je prečital pismo od tajnika Tumulty, ki pravi, da smatra predsednik opoldansko molitev za "krasno misel."

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917.

Četvero mirovnih načel.

Washington, D. C., 4. jul. — Prav kakor so ameriški predniki izrazili svoje pojmovanje svobode od trinoštva v danes proslavljenem proglasu, tako je predsednik izrazil sledeča četverna načela narodne neodvisnosti, mednarodne svobode in svetovnega mira:

1. — Uničenjev sake samovoljne sile kjerkoli, ki more posamič, tajno in iz svoje lastne volje kaliti mir sveta; če pa se je ne more uničiti takoj, naj se jo pripravi do dejanske impotence.

2. — Uravnava vsakega vprašanja, bodisi glede ozemlja, suverenitete, ekonomskih dogovorov ali političnega razmerja na temelju prostovoljnega sprejema take uravnave od strani neposredno prizadetega naroda in ne na temelju materijalnih interesov ali prednosti kakega drugega naroda, ki bi želel drugačno uravnavo zavoljo svojega lastnega upliva ali mojstrstva.

3. — Privoljenje vseh narodov, da jim vladajo v njih odošnjih drug proti drugemu princi časti in opštevanja skupnega zakonika civilizirane družbe, kot vladajo posameznim državljanom vseh modernih držav v njih razmerju enega proti drugemu. V namenu, da se vse obljube in dogovore sveto upošteva, se ne sme kovati nikakih privatnih zarot ter brez kazni doprinaršati sebičnih krsitev. Medsebojno zaupanje pa naj sloni na lepem temelju medsebojnega spoštovanja pravice.

4. — Ustanovitev organizacije miru, ki bo zagotovila, da bo kombinirana sila vseh prostih narodov ustavila vsako invazijo na pravico ter služila, da se napravi mir in pravico bolj varnim potom definitivnega tribunala mnenja, kateremu se morajo podvreči vsi in po kojem naj bi se sankcioniralo vsako mednarodno zopetno uravnavo, katere ni mogoče prijateljski rešiti od strani neposredno prizadetih narodov.

Amerika ima 2.170.400 vojakov.

Washington, D. S., 3. jul. — Naglost in gorečnost, s katerima odgovarjajo Američani bojne miklicu za ohranitev svobode, za katero so se njihovi predniki uspešno izrekli pred 142 leti, sta razvidni iz pisma vojnega tajnika Bakerja na zbornični odsek za vojske stvari, ki je bilo objavljeno danes.

G. Bakerja mnenja o izvršitvah vojnega depart-enta v petnajstih mesecih, odkar so Združene Države napovedale vojno, je ob kratkem tole:

Armada je narastla od 9.524 častnikov in 202.510 vojakov na približno 160.000 častnikov in 2.010.000 vojakov.

Število vojakov na Francoskem in med potjo v Francijo, vstevši vse enote, ki sestavljajo celo armado, je bilo dejansko 1.000.000 dne 1. julija.

AVSTRIJA PROTI JUGOSLOVANOM.

Izdala tajne odredbe oblastvom, kako zadušiti jugoslovansko gibanje.

LJUDSKO ŠTETJE PONAREJENO.

Zmešnjave v Rusiji vedno večje. Kardinal Martinelli umrl.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917.

Tajne odredbe proti Jugoslovanom.

Washington, D. C., 6. jul. — Avstrijska vlada je izdala tajno okrožnico, ki obsega navodila za oblastva, kako postopati v svrhu, da se zaduši jugoslovansko gibanje, po brzojavkah, katere je prejel tukajšnji srbski urad za novice.

Policija je pripravila črn imenik politično sumljivih oseb, ki se bo proti njim postopalo "na dobro znane načine", pravijo brzojavke. Pritiskala bodo oblastva jugoslovansko duhovščino in državne uradnike, in okrožnica zaukazuje njihovo ostrasitev.

Ljudsko štetje ponarejeno.

Da zmanjša važnost jugoslovanskega gibanja in spravi isto na slab glas v inozemstvu, je Avstrija ponaredila ljudsko štetje, pravijo uradne brzojavke, ki navajajo primere na Koroskem. Tam so vasi popolnoma brez nemškega prebivalstva štete v uradni statistiki kot nemške. V sledčem so Slovenci izvršili sami zasebno ljudsko štetje v na Koroskem, in v sledčem so nekateri izidi uradnega in zasebnega (privatnega) ljudskega štetja:

Kraj.	Uradno.	Zasebno.
Celovec.....	1.779	8.185
Špital.....	66	2.472
Št. Vid.....	385	5.249
Volšberk.....	1.902	4.497

V teh štirih krajih je 16.000 Slovencev nezastopanih v uradnem ljudskem štetju, vkljub dejstvu, da je bila Koroska središče slovenskega naroda. V nekaterih krajih, vstevši Celovec, je ljudstvo volilo svoje lastne uradnike, ki so prisegli v slovenskem jeziku.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917.

Severna Rusija z aliranci.

Kodanj, 7. jul. — Vse prebivalstvo Murmanske brežine (na polotoku Kola, ob Belem morju in Arktiku) je pretrgalo zvezo z Rusijo in se pridružilo ententi, po brzojavki iz Vardoe, Norveške, na "Tidens Teogn" v Kristijaniji.

Zaloga živeža iz Združenih Držav je dospela v Murmansk, pristavlja brzojavka.

True translation filed with the post-master at Joliet, Ill. on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917.

Wilson se posvetuje glede Rusije.

Washington, D. C., 6. jul. — Usoda Rusije je bila presojana v vseh svojih raznovrstnih razvojnih stopnjah na važnem posvetovanju v Beli hiši danes.

Na nujne pozive od strani medlirškega vojnega sveta za gospodarsko in medsebojno pomoč Rusiji — predvsem za odločitev v bodoči politiki — so armadni in pomorski načelniki ter državni vojni in pomorski tajnik popolnoma preudarjali vprašanje s predsednikom Wilsonom.

Da odločitev še ni prišlo, a pride prejkone prihodnji teden, po nadaljnjih konferencah v Beli hiši.

Kardinal Martinelli umrl.

Rim, 5. jul. — Kardinal Sebastiano Martinelli, prefekt svete kongregacije obredov in bivši papeški delegat v Združenih Državah, je mrtev.

Kardinal Martinelli je bil drugi apostolski delegat za Združene Države v letih od 1896 do 1902, ko se je vrnil v Rim. Rojen je bil v San Anni, Italija, dne 20. avg. 1848 in povzdignjen v kardinala dne 15. apr. 1901, med svojo službo v Združenih Državah.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. 1. 1899.

Plačuje se vnaprej. Opisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na: AMERIKANSKI SLOVENEK Joliet, Illinois.

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

Ročni: Za Združene države na leto...\$2.50 Za inozemstvo na leto...\$3.50

seca avgusta. Če pa rajši službi pod zastavo svoje rojstne dežele, bo poslan v najbližji naborni urad iste...

Na dopustu. Mr. Matthew H. Rogina in Mr. Joseph Sekola, ki nosita izza dne 27. majnika vojaško sukunjo, sta prišla te dni domov na kratak obisk svojih dragih.

Na obisku. Mrs. Anna Molitor roj. Kočevar in njen soprog, Mr. William Molitor iz South Chicago sta bila v nedeljo v Jolietu na obisku pri družini Mr. Michael in Mrs. Helen Sekola.

Dečki v ječi čez nedeljo. Pridržanje v okrajni ječi do današnjega ponedeljka ob 9. uri je bila kazen, ki jo je prisodil sodnik Cowing v soboto dopodne enajsterim dečkom, ki so tvorili trop otroških razbojnikov.

Več salunarjev v škripcih. Zavezna oblastva so začela zasledovati salunarje, ki se ne ravnavajo po odredbi, katera prepoveduje prodajo opojnih pijavk vojakom v uniformi Z. D. armade.

Trije "častni kaznjenci" so utekli s farme illinojske državne kaznilnice dne 4. julija zvečer. Enega ubežnika so zopet ujeli v Chicagu v soboto.

Pisma v jolietem poštneju uradu imajo: Brojčić Peter, Hajurka Mathias, Koludrovič Mrs. Andrew, Krum Henry, Markelc John.

Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglasite pri meni, ki imam 7-passenger limousine-avtomobil za vse potrebe.

La Salle, Ill., 5. jul. — Slavno uredništvo A. S.! Četrti dan julija smo tukaj slovesno praznovali. Pred mestno hišo (City Hall) je bilo razvite slabišne zastave s 600 zvezdami, to pomeni, toliko fantov iz tega mesta je v službi Strica Sama.

Dne 29. junija so spremili k žadnjemu počitku rojaka Franka Ferme iz Cherry, Ill. Pokojni je bil doma od Vranjskega pri Celju na Spodnjem Strajškem, star 53 let. Bival je v La Salle že pred 30. leti ter je vodil tukaj gostilniško obrt.

do pred pod jarmljenjem, in ne bo odložilo meča, dokler ni odvrnena nevarnost militarizma od človeštva. Možje, ki so dali svoja življenja na suhem in na morju v tem slavnem izrednem dogodku, bodo vedno bliščali na nebu Republike, in mi smo odločno sklenili, da ne umro zastojni.

Izjava generala Peyton C. Marcha, štabnega načelnika.

Četrti julij je vsem Američanom simbol svobode. In predstavlja na tem kontinentu ustanovitev vlade po ljudstvu, izid vojne, v kateri so možje žrvali svoja življenja in premoženja, da ne bo njih usode določala avtokracija.

Na današnjega Četrtega julija najdemo vse narod mobiliziran, da nam brezobzirna in despotična monarhija ne vzame svobode, ki so jo pridobili naši predniki. Američani v Franciji in Američani doma se bodo danes nazvali novega duha iz spominov, kaj ta dan pomeni za nas, da sem ora vojna nadaljevali do zmagovitega zaključka.

Izjava Hon. Newton D. Bakerja, vojnega tajnika. Ko je cesarska nemška vlada hotela zagospodariti svetu s podjarmljenjem po militaristični sili, je izzvala na novo Združene države Ameriške. Naučili smo se od Linolna, da ta narod ne prenese "napol sužnosti in napol svobode".

V tem smislu je Dan neodvisnosti leta 1918 obljuba in znamenje Dneva neodvisnosti za vse človeštvo. Bojujemo se za svoje narodno življenje, toda zmagata, h kateri prispevamo, ne bo nič manj rešila le življenja demokracije v Evropi, Afriki in Aziji kot v Ameriki.

Politične vesti. — V Pragi so se zopet vršile svečanosti, h katerim so pohiteli tudi Slovenci z ostalimi Jugoslovani. Dr. Ivan Tavčar, ljubljanski župan je rekel v svojem govoru, da so prišli Jugoslovani k svoji zlati majki — Pragi, kakor tudi k Čehom kot svojim najintimnejšim prijateljem in zaveznikom.

Govoril je tudi župan glavnega hrvatskega mesta, Zagreba, Dr. Stepan Skrlj, ki je v vznešenih besedah izražal ljubav hrvatskega in srbskega elementa napram češkemu, s kojim ne obstoje samo krvne veze. Čehi da so Jugoslovani več nego bratje, oni so jim preporeditelji, ker so se Jugoslovani od Čehov naučili, da so del velikega slovenskega naroda.

Govorili so tudi drugi zastopniki vseh jugoslovanskih dežel in vsi so slavili nezlojmljivo edinstvo, ki veže danes Čeha in Jugoslovane, ki tvorijo trdnoskalo, ob kateri se razblinijo v nič vsi poskusi sovražnika.

Cenzura je zaplenila skoro vsa poročila o tej proslavi, ki se je vršila o priliki 50 letnice češkega narodnega gledališča. Pač dobro znamenje, da se je govorilo tako, da avstrijska vlada ni bilo povsod, s čemur se morajo ameriški Slovenci strinjati.

Pod pritiskom ruske revolucije, (one prve, ne one kasnejše sovjetske), je avstrijski cesar Karel odpravil v vojsko kazen "špange", ki so res nedo- tojine. Sedaj je ta kazen zopet uvedena. Že po tej malenkosti se mora oceniti, kam je privedla ljudstvo sovjetska pamet, posebno za nas Slovane v avstrijski monarhiji. Verige bodo postale tesnejše in močnejše.

Alojz Grošelj v Znojilah na Kranjskem, dasiravno je oženjen, je imel s hčerjo svojega soseda, Marijo Maselj, dvoje nezakonskih otrok. Ko ga je tožila Marija radi vzdrževanje dece, jo je zasovražil strašno.

V Sveti Trojici v Clovenskih Goricah je umrl Lavoslav Perko, poznati kipar. Bil je odličen narodnjak in priznan umetnik.

Iz Pirana in Kopra v Istri je došlo 120 slovenskih otrok na prehrano na Hrvaško. Franc Štiglic, doma iz Luč pri Ljubnem je padel na bojišču smrtno ranjen, izid vojne, v kateri so možje žrvali svoja življenja in premoženja, da ne bo njih usode določala avtokracija.

Trst ima sedaj z okoli 229,510 prebivalcev. Od teh je 56,908 Slovencev, 2396 Hrvatov in Srbov, 119,023 Italijanov, 11,850 Nemcev in 38,554 tujecev. No, to je nemško štetje. Po pravičnem štetju je v Trstu 80,000 Slovencev, a Hrvatov in Srbov 12,000, in še to je prenisko kakor visoko.

Slična je statistika tudi za Istro. Po službeni avstrijski statistiki je v Istri 404,286 prebivalcev, in to: 5540 Slovencev, 13,279 Nemcev, 167,966 Hrvatov in Srbov, 14,386 Italijanov, 3010 raznih narodnosti in 1238 tujih državljanov.

Za "Hrvatska Državo" je predal gospod Nikola Čuk, trgovec iz Zagreba, 100 kron. Hvala! To je pa značajan dar za list, ki je na Hrvaškem čelu Jugoslovanskega gibanja.

Darovi za "Hrvatsko Državo" in druge odločne jugoslovanske liste prihajajo vsak dan ne samo od bogatih, temveč tudi od revnejših ljudi, delavcev, kakor tudi od vojakov vseh šarž. To je znamenje, da narod odobrava odločno stališče teh jugoslovanskih listov, ki ne odnehaajo niti za en pečenj od svojega odločnega stališča in zahtev po samostojni jugoslaviji.

Jugoslovanski Klub na Dunaju je napravil protest proti osmutku nemške navtične šole v Trstu. V Gorici kupujejo Nemci hiše in posestva ter plačujejo prav bajeslovne cene zanje. Gotovo je, da so na poslu nemški milijoni, da si pribore pot do Adrije, ki naj bo v nemških rokah.

Tržaški delni sod je odredil zaplenbo imetka Alfonza Ongara iz Labinja, trgovca, infestarista 97 pešpolka, ker je osumljen ubežništva k neprijatelju. V Gorici puščajo sedaj municijo, da eksplozirajo. Tako je neki Anton Zigon, posestnik in gostilničar od Lukežičev, občina Renče (pri Gorici), napotil se proti Kostnjevici na Krasu ter našel smrt od nekega takega kupa zažganih granat, ker straže niti niso bile postavljene, da bi mimo idoč opozarjale!

V Dravi se je utonila pri Št. Janžu služkinja Pavla Rokavc iz Maribora. V smrt je šla v strahu pred posledicami vroče ljubezni. Slamo iz Ogrske nudijo na Slovenskem po 45 kron meter. Slovenski kmetje pa so morali prodajati svojo vojaštvo po 11 kron metrski stot.

Nedaleč od Cavcata v Dalmaciji so ribiči izveleli iz morja mrtvo truplo italijanskega mornarja, ki pa je bilo že razpadlo. Po legitimaciji se gre za nekega Luigi Toscana, rojen v Dregissa, okrožje Lodi, Italija. V Begunjah je umrla gospodična Fani Debevc, poštarica v Kostanjevici. — Vaclav Prohaska, je umrl in je pokopan na šmartrskem pokopališču pri Litiji.

Kuderv Kotredžu je padel s strehe svoje hiše tako nesrečno, da je dva dni kasneje umrl. — V Lokavcu pri Ajdovščini je umrl Fran Rebek, posestnik in trgovec. — V Zagrebu se je ustrelila Vilma Pogačar, rodom iz Celovca. — V Sežani na Primorskem je umrla gospa Nežika Amf, hirsna posestnica in krmarica. — V Ljubljani je umrla Ana Sirk, učiteljica. — Istotam je umrla Franciška Oman, trgovkinja, nadalje Tomaž Wamberger, nadspovednik v pokoju, star 74 let, in Franc Lončar, hiralec, v 54 letu starosti. — V deželni bolnici v Ljubljani je umrl Martin Dokler, medicincee, star 24 let.

Učitelj: "Sedaj sem vam razložil, da pri računstvu ni mogoče neenakih reči vkup šteti. Ali moremo vkup šteti na priliko: Dva učitelja in tridesete kron? Kaj praviš, Tonček?"

Učitelj: "In zakaj ne?" Tonček: "Ker ni mogoče, da bi dva učitelja imela trideset kron!" Umetnost je vest človeštva. — Hebbel.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917 100 žrtev eksplozije. Syracuse, N. Y., 2. jul. — Seznam mrtvih in ranjenih vsled dveh strašnih razpokov v tovarni Semet-Solvay, ki izdeluje "T. N. T." in druga močna raznesila, utegne obsegati 100, po cenitvah pozno nočjo. Prostovaljni ognjegasci, neopremljeni s stroji niso mogli pogasiti plamenov, nastalih vsled eksplozij, in požar se divja.

Učitelj: "Sedaj sem vam razložil, da pri računstvu ni mogoče neenakih reči vkup šteti. Ali moremo vkup šteti na priliko: Dva učitelja in tridesete kron? Kaj praviš, Tonček?"

Učitelj: "In zakaj ne?" Tonček: "Ker ni mogoče, da bi dva učitelja imela trideset kron!"

Umetnost je vest človeštva. — Hebbel.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 9, 1918, as required by the act of October 6 1917 100 žrtev eksplozije. Syracuse, N. Y., 2. jul. — Seznam mrtvih in ranjenih vsled dveh strašnih razpokov v tovarni Semet-Solvay, ki izdeluje "T. N. T." in druga močna raznesila, utegne obsegati 100, po cenitvah pozno nočjo.

Prostovaljni ognjegasci, neopremljeni s stroji niso mogli pogasiti plamenov, nastalih vsled eksplozij, in požar se divja.

IZ UPRAVE "A. S." Na naše naznanilo se je od mnogih starih naročnikov, kateri že prej naročnina potekla, ali jim kmalu.

Mnogi so plačali list za deljčas naprej po stari ceni. Od 1. julija 1918, pa velja nova ceni ki je: Za celo leto.....\$2.50 Za pol leta.....1.50 Za četr leta.....1.00 Oni naročniki, kateri imajo list plačan, ne rabijo ničesar doplačati, le ko jim bo sedanja naročnina potekla, naj plačajo isto po novi ceni.

Prosimo one naročnike, kateri pred kratkim potekla naročnina, isto ponove, ker mi ne moremo imeti ne smemo predolgo čakati, kar je per pošto postavbo pošiljati list, ni plačan. Spoštovanjem UPRAVA "A. S."

KOKOŠJO KRMO imamo tu. Imamo je preveč. Call Atlantic Brfand, no grit \$4.00 za funtov. Sunkist brand grit, \$3.75 100 funti. Imamo še vse vrste hrane za živali, seno, in slamo. Ako poveste da ste čitali tao do dobita to še nekoliko ceneje, ali izrežete in prinesete ta oglas v dajalno.

FOGERTY FEED STORE. 609 Collins Street, vogel Ohio Street. Phone 1223 Joliet.

WAR Savings Stamps CENA TEKOM JULIJA: Ena znamka stane \$4.18, poln certifikat z 20. znamkami pa \$83.60. Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200. Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi. Pismenim naročilom je pridejati denarno nakažnico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošiljatev znamk. Pišite po nje na: Amerikanski Slovenec 1006 North Chicago Street Joliet Illinois

Poskusite Novo Pivo Old Lager Je BOLJŠA in okusnejša pijača, kot katero drugo pivo. IZDELUJE GA Joliet Citizens Brewing Co. Oba telefona 272 Dobite je vseh boljših salunih v Jolietu

Union Coal & Transfer Co. 515 CASS STREET, JOLIET, ILL. Piano and Furniture Moving. Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 412

A. Nemanich, St. Chicago Phone 2575 A. Nemanich, Jr. A. Nemanich & Son Real Estate Insurance Loans Renting V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill. Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi. Zavarujemo hiše in pohštava proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi. — Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1918
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

- Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
- I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
- II. podpredsednik.....GEO. WESELECH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
- Tajnik.....JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
- Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
- Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

- JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
- MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
- JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

- STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
- JOHN JERICI, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
- JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružio D. S. D. Osem članov(ice) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za letne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker noče imeti stitnosti radi nizkih aseamentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POVEST REJENCA.

(Četrtica: Nap. Januš Golec)

I.

Cerkovnik je ravno potegnil za vrh poldanskega zvona; že so se tudi vsili otroci kot čebele iz šolskega poslopja, držač vsak mogočen kos kruha v roki. Vsak je poskakoval, se smejal, ali vsaj zadovoljno gledal v svoj kruh; le Peter je vselej ob prostem času vtaknil roke v žep, podprl šolsko postojanje in nekako tožno gledal tovariše, ko so skakali in pa jedli.

Bledi Petrov obraz in pa slabotna postava sta pričala, da bi bil Peter jedel, ko bi imel kaj. Vendar prosil ni nikdar soščolca, češ, da še meni, saj košček. Ne — tega Peter ni storil, dasi otrok, je pa rajši trpel glad, nego bi bil — beračil.

Gospod župnik so večkrat Petra opazovali, dopadla se jim je dečkova resnost; pa smilil se jim je tudi, ker mu je bila že kot otroku v obrazu začrtana skrivna bolelost.

Pristopili so nekdo k Petru in ga prijazno nagovorili: "No, Peter, kaj pa ti, ni li ti nič lačen?"

Deček je začudeno pogledal gospoda župnika, pomikal z glavo, nato pa z milo prosečim glasom odgovoril: "Pa mi mama niso dali nič seboj."

Ganile so te besede gospoda župnika. Niso bile izrečene v obliki prošnje, ampak kot nekako opravičenje v zadregi. Prijeli so Petra za roko in ga peljali v župnišče, tolažec ga: "Peter, bodeš odsedaj jedel opoldne pri nas."

Krepko je držal otrok roko dobrotničnikovo, solza in poljub hvaleznosti sta se spustila ob jednem na njo, ko jo je izpustil.

Odslej je dobival Peter hrano opoldne v župnišči, vendar žalost in resnost ga nista tudi zanaprej minula.

Gospod so ga celo povzdignili za ministranta, služba, v kateri se deski kaj radi prevzamejo. Posebno pribovski ministrant, ker je človek prisiljen vzeti največjega nagajivca, je navadno posebej zloba.

Peter je delal izjemo. Dasi je že kot šolar služil po tri krone na mesec, je bil vendar ponižen in še odraslim vzglednega obnašanja.

Stanoval je pri materi, kakor je sam nazival Štabucovo Nežo, Korenovovo kajšlarco.

Neža je bila staro bable, saj menda sama ni več pomnila, kdaj je bila mlada. Pridna je morala biti nekaj, ker ni imela prav nobenega pravičnega prsta na roki. Nekaj jih je bilo sključenih, a drugi pa so jej manjkali do polovice ali vsaj do tretjine. Starost in slabost sta je vzela delo iz rok, bila je navezana le na milosrčnosti remiških gospodinj. Še od vseh strani s kolci podprta kajša ni bila njena last, ampak Korenova.

Poleg Petra in Neže je motovilo po bajti še jedno živo bitje in to je bila bradata koza "marva". Marva je bila Petru najzvestejši prijatelj. Njej je tožil svoj glad, njej je pripovedoval,

Pa ni ganil ta klic starke, ostala je sklonjena kot doslej.

Dolgo je ječal nesrečni otrok na kolnih in bogve koliko bolest je čutil v tem trenutku njegovo nedolžno, otroško sree.

Mavra je meketala in se skušala odtrgati, da bi Petra uotožila, pa ni šlo — Peter je tudi slisal ni, ker je še vedno ihtel na kolnih.

Krilo rtve starke je bilo mokro od solz, ko je deček vstal in krenil navkeber h Korenovim sporočiti: mati so mi umrli!

Ni še prijel za kljuko, že mu je zarosilo oko in jok mu je branil vsako besedo.

Korenovka se jet rudila in ga tako dolgo božala, da jej je zaupal skrivnost: mati so mi umrli!

Po tej izpovedi pa se je na novo spustil v jok; saj se še stari Koren ni mogel ubraniti solz.

"Boš pa pri nas ostal," ga je tolažila Korenovka, in Anka, Petrova soščolka; mu je ponudila suho hruško, samo da ne bi več jokal.

Peter se je utolažil, le spal ni vse dni, ko mu je počivala mati na mrtvaškem odru.

Ženie in moški, ki so bedeli pri rajni, so sicer govorili čudne reči in namigavali na Petra; on pa vsega tega ni prav nič razumel, preveč bridkosti se je naukrat ovilo krog otroškega srea.

Kot jagoda debele solze so mu drčale po licu v sneg, ko je nesel skromni, nepobavani križ, ki ga je držilo le par svetlih podobice, pred materino krsto.

Moče in brez običajnih slovesnosti so polagali rajno v grob.

Gospod so spustili iz lopatice nekaj prsti na krsto... votlo je zadonelo in zopet se je storilo mlo — siroti.

Po gospodovem vzgledu zagrabili so tudi ostali pogrebci, pa ne z lopatico, ampak kar z roko grude in so jih lučali na krsto.

Le Peter ni mogel; preveč so se u materi smilili.

Odslej je ostal Peter pri Korenovih in rekali so mu Korenovi rejenc.

Mavra bi bil rad prodal Koren krevarju, pa, ko jo je ta privezal na motvoz, hoteče jo odpeljati pod nož, je še enkrat položila glavo na Petrovo ramo in Peter se je je tako krčevito oprijel, da se je še celo ganilo neusmiljenega mesarja.

Pustili so jo pri življenju, preselila se je tudi ona h Korenovim in bila tudi zanaprej Petru družica.

Slabo se rejencu ni godilo pri Korenovih, vsaj po remiških pojmihi ne; vendar je tudi na novem domu ostal brez žive, sorodne duše. Dobival je jesti več nego pri materi, pa moral je zajutkovati, obedovati in večerjati za pečjo.

Drugi so posedli za mizo; Anka je imela svojo mizico; Petru pa je prinesla Korenovka v posebnem lončku in mu ga postavila na klop — za pekač. Objel ga je sirota vselej z obema rokama, ga oprl ob koleno in zajemal kot berač, ki nima prostora za — mizo.

Dokler je Peter pohajal v šolo, opravljal je pri Korenovih službo pastirja. Vendar pri tem vselem poslu ga ni nihče slisal prepričati ali ukati. Zmiraj je nekaj razljal ali pa molče pohajal za ovčami. Jedinu bitje, ki je z mavro čutilo k njim, bila je Anka, ki je tu pa tam kaj boljsega pritrkala lastnim ustom in mu podarila.

Bil jej je za Peter tudi hvaležen za te ljubeznjivosti in jej je rezljal marsikatero igrako.

Po zapuščenih šolskih klopih je pa smel Peter tudi z drugimi vred prisesti vred k mizi. Ni bil več pastir, ampak se je lotil težavnejših del.

Koren je bil prav zadovoljen z njim in ni se kesal, da ga je vzal k sebi.

Saj pa tudi ni rejenc delal za plačilo, ampak za hrano in obleko. Dorasel je v krepkega mladeniča, katerega so poleg telesnih kreposti držali še tudi dušne.

Mavra je bil že davno izgubil, šla je isto starostno pot kot mati.

Z Anko sta ostala tudi zanaprej zvesta prijateljca in ne vem, če ne bi bil Peter enkrat zagospodaril pri Korenovih, da ga ni udarila jako občutna šiba.

Prehladil se je bil sirota z 20 leti hudo v noge. Celu zimo se je zvijal v bolečinah na slamnatem ležišču. Ko pa so ponehale bolečine, pokazal se je drugi križ, namreč — Petru sta se skčili obe nogi v kolenu in ni jih mogel več stegniti. Poskušali so vse remiške padce zdravilno moč svojih zelišč, a nogi ste ostali hromi.

Hudo je bolela ta izguba Petra in večkrat je tožil solze pri misli: do sedaj sem bil sirota, odslej bodem pa še večja.

Napravil si je desko z ročajem, jo nabil z žrebli, v desnico pa je vzel palico in se tako vlačil okrog.

Za težko delo ni bil več, le stelo je še sekal, in gonil rezilins troj. Noge ga niso več bolele, in kmalu se je iziril v hoji s pomočjo deske in palice toliko, da se je upal celo v cerkev.

Marsikoga je ganil do solz, ko je drsal po kolnih, po deski in opiraje se na palico v cerkev. V cerkvi je vedno ostajal pred glavnim oltarjem; preklečal je po zimi celo pridigo in mašo.

Vsak ki je ugledal hromó siroto, zaplajeno v gorečo molitev, je vzdihnil: moj Bog, to je pokora!

Pri Korenovih so ga spet odstavili od mize, in zavzel je svoj stari prostor za pečjo, kjer je stiskal med kolena lonček, kakor v otroških letih. Pa navadil se je Peter tudi tega gorja in ga pokopal na dno svoje osirotele duše.

Nikomur ni tožil; pa vsaj tudi mavre ni bilo več, ki bi ga bila jedina razumela in z njim čutila.

Anka, nekdanja prijateljica, ga je tudi pozabila v nesreči. Posebno od tedaj se mu je začela odtujevati, ko je povprašal po njej Kočnikov Matevž. Bila je jedinka pri Korenovih, ki so bili na glasu, da še celo v nogavice spuščajo kebre; torej ni čuda, da se je marsikateri Adam oziral na njo.

Pa le Kočnikov Matevž, ki tudi ni bohehal na možnji, je znal prave strune ubrati in stopil z Anko pred oltar. Vse se je veselilo takrat na Remišniku, ker Koren je spustil ob priliki gostije par zlatih kebrov na svetlo, da bi mu kedro ne oporekel, češ, on je stiskav.

Le Peter je sedel molče za pečjo in še jed mu ni šla v slast. Samo tedaj, in to je bilo menda prvič in zadnjič v življenju, da je na tihem vzdihnil O moj Bog, zakaj si me vandar zapustil. Tudi pri novem gospodarju je ostal Peter in čez leto so mu naložili navo opravilo: pestovanje.

II.

Leta 1911 sem romal tudi jaz kot kaplan na prvo štacijo k sv. Juriju na Remišniku.

Ne bodem ti popisoval, dragu bralec, čuste, ki so mi rojila po duši, ko sem zapustil železniški voz in stopil v popolnoma tuj kraj.

Nekako mlo se mi je storilo, ko sem z ročnim kovčekom v roki preišli, po kateri grabi jo urežem k sv. "Juriju"; pri tem, ko je vsak mojih tovarišev, bodisi vozeč se po železnici, bodisi na vozu, spremljan od radovednih pogledov, zavzemal svoje prvo mesto, sem moral jaz klestiti piš. Ne vem, kam bi bil zašel, da mi ni pomagal pri izbiranju pota moj sestrič, ki me je uvedel v vsako novo življenje, tako tudi v kaplansko.

Molče sva stopala in si brisala pot, ki nama je zalival čelo in hrbet; le tu pa tam je moj dragi Franc pretrgal molk, kazaje kakaga prav spakedranega hribovca, češ:

"To je tvoja ovčica; pa le-potolažen bodi, še imam tudi jaz več takih."

Po mučnem potu, katerega še do tedaj nisem bil vajen, ki se mi zdel neznanško dolg, sva zagledala špič stolpa mojega novega gospodarja sv. Jurija na Remišniku.

Kraj se mi skrajja ni dopadel, pa sem ga vendar le hvalil, tako po navadi in prisiljeno. Še bolj sem ga pa čutil osamljenega, ko je drugi dan moj zvesti spremljevalec začel pogledovati na tek meglj in sam pri sebi vzdihnil, vendar jaz sem ga dobro slisal:

"Bodi Bogu potoženo, pa moja Selnica vendar ni — Remšnik!"

Sam sem ostal; pa sem si mislil, kaj bodeš hodil čmerikav, uči se kaplovanja, kakor si se plavanja, ki si prvič padev v vodo.

In res. Kmalu sem se privadil. Prijubil se mi je sprehod. Kamor koli sem se napotil, sem bil pač primoran prelivati pot pri povratki. Hentaj te, sem tuhtal: fant 12 let in še več so te učili potegniti ravno črto, pa bi je sedaj na Remišniku ne znal!

Stikal in voharil sem po gošču tako dolgo da sem naletel na stezo v borovnem lesu, ki se je vila par sto metrov okrog hriba in bila tako po mojih pojmihi ravna.

Prijubil se mi je ta gozdni koticček in dal sem mu ime "prater". Tukaj v spomladni kot v poletju molim brevir in si belim glavo v pridigo.

Ovil se je ta prater krog mojega srea in teško ga bodem kedaj pozabil. Zakaj ravno na tel-le prostoru občutim vselej takisto prijetnost in sladkost samote, ki so nam jo slikali v bogoslovju gospod spiritual, ki nam pa tedaj ni hotela v glavo, še manj pa v — srce. Vendar besede in iskušanje se ne dajo primerjati.

(Konec prih.)

Zabavni koticček.

Pred leti so izganjali v Klavtežu na Laškem iz obsedencev hudobnega duha. Izganjalci pa so morali biti neomadeževani postenjakji, da jim hudobni duhi ni mogel kaj očitati. Pripovedujejo, da je k takemu bolniku bil poklican pobožen kapucin. Ko ga obsedenelec zagleda vpraša: "Kap pa hoče ta sveti moč pri meni?" Kapucin odgovori: "Svet, svet se nisem, ali z božjo pomočjo še lahko postanem." božjo pomočjo in zlastno prizadevnostjo še lahko postanem." In hudobni duh mu ni vedel kaj odgovoriti. — Nekdo, ki se je hotel tudi naučiti, kako se hudiča izganja, je vse pazljivo opazoval in poslušal, kako je kapucin govoril. Prizodi se, da se drugo leto nojavi zopet tak nesrečni bolnik. Sedaj se ponudi, da bo bolnika zdravil z histroumnostjo ravno tisti, ki je prejšnje leto kapucina noslušal. Ko ga bolnik zažela, voraša: "Kaj hoče pa ta osel pri meni?" Vorašani hitro odgovori: "Osel, osel se nisem, ali z božjo pomočjo in lastno prizadevnostjo še lahko postanem."

In skratlic je zakrohotal.

Prijetne razmere v španskih ječah.

Guverner osrednje kaznilnice v Madridu, Salillas je odstavljen, ker je v kaznilnico uvedel malo preveč "modernega" duha. Kaznenci so ziveli prav veselo in razpolagali s privilegiji, za katere bi jih mogli mnogi svobodni ljudje zavidati. Izdajali so vvoj tednik imenovan "Oblast". Urednik je bil nek književno jako izobražen kaznjenec, ki si je izbral za sotrudnike naj-inteligennejše izmed tovarišev. Vsa kaznilnica je bila razdeljena v uredniške odseke. Cena posamezni številki je bila 1 peseta, kolorirana eksemplari so stali dvakrat toliko. Toda največ dohodka ima v obče vsak list od oglasov in tako je bilo tudi z "Oblastjo."

V kaznilnici je bilo mnogo dosmrtnih jetnikov, in ti so imeli cele zaloge žganja, kave, mila in igralskih kart. Svoje blago so pripravljali v oglaših, n. pr. "Najcenejši liker je dobiti samo pri "Pepu", 2. galerija, celica št. 259" itd. V poslednji številki "Oblasti" je bil uvodni članek posvečen izbornemu vodstvu guvernerju Salillas in se mu je pela velika slava. Kaznenci so predili v čast guvernerju tudi pick-nick, h kateremu je bila vstopnina 2 peseti, in sicer na dan sv. Izidorja, patrona mesta Madrid. Po novim guvernerjem si kaznjenci pač večkrat mislijo: Škoda lepih časov!

GLAVOBOL.

Skoro ni dneva, da ni v družini kdo trpel na glavobolu. Raditega boste z veseljem čitali sledeče pismo prejeto od Mr. Jos. Neckart, White Pine, Minn., z dne 24. sept. 1917: "Pošiljem Vam svojo zahvalo za Severove kroglice zoper glavobolin nevalgijo. Kajti oni so izvrstna pomoč v slučaju glavobola. Jaz sem vzel le eno in bolečina je izginila v nekolikih minutah."

Severove kroglice zoper glavobolin nevalgijo (Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) so na prodaj v lekarnah vsepovsod. Cena 25 centov za škatljico v kateri je 24 kroglice. W. F. Severa C., Cedar Rapids, Iowa.

Pri prehladih

vdrignite vrat in prsa, kakor tudi stopala z Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajljivo in prijetno. Jedino pravi s varstveno znamko širca.

35c in 50c, v lekarnah in naravnost od P. AD. RICHTER & CO. 24-80 Washington Street, New York, N. Y.

MALI OGLASI.

TRI SINKE

Eden je star 10 let, drugi 8 let in 3. je star 6 let, ki se nahajajo že dve leti v sirotišnici v Jolietu, oddam kateri dobri slovenski družini ali za svojega, ali pa hočem za nje plačat hrano na mesec. Dečki so zdravi in dobro odgojeni. Ker sem zgubil ženo pred par leti, in ker so čedalje večji stroški, za-

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenjskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras & Co. Chl. Phone 376 N. W. 929. 120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Smetje V DOBRO POSODO

REBA je, da vsaka družina spravlja svoje smetne v air-tight posodo, posebno poleti. To jezdravo in udobno. Priporočami Witt Brand posode, ki iz teškega galvaniziranega železa in so trpežne. Vse velikosti in cene.

Poehner & Dillman

417-423 Cass Street Phone 119 Joliet, Illinois

Naša velika in moderno urejena tiskarna

zdeluje najhitreje in najlčeneje VSE VRSTE TISKOVINE ZA

slavna društva, cerkve in šole, trgovce in obrtnike, ter zasebnike.

Prestavljamo iz slovenskega in drugih jezikov v angleškega in obratno.

Predno naročite tiskovine, kakor: Pismeni papir, kuverte, vizitke, nakaznice pobotnic, pravila in poročila, ali tiskovine za prirojanje veselic in razne druge take stvari. Pišite nam za ceno, da si prihranite denar.

Amerikanski Slovenec

Prva slovenska unijska tiskarna v Ameriki. V lastnem domu--1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalje.)

Vsi so se stisnili k njemu, iskali njegov rok in jih poljubovali in govorili grozne prirege ter klicali vse strele iz nebes, ves peklo iz zemlje na izdajavca...

Ob solncem vzhodu se je gnetla množica ljudi na obrežju. Ves Toper se je izpraznil. Epafruditovo ime ni bilo neznanu častnikom in prefektu samemu. Narod je priglasil radovednost, kako utone lepa barčica in pokopje samomorica. Osvobodjeni sužnji so begali po mestu, jokali na glas, si ruvali lase, se grizli u ustnice do krvi in vili roke ob nesreči svojega gospoda, katerega preganja po krivici silni Upravda. Nekateri so nalašč vpricho vojakov zabavljali na despotata, da so jih prijeli in odgnali v kazen.

Ko je nenavadna novica došla v stan prefekta Rustika, jo je zvedela tudi Irena, ki je prišla srečno iz Bizanca po kopnem k stricu in bivala s sluškinjo Cirilo v preprostem, napol barbarskem mestu srečnejša nego na gnilem dvoru.

"Epafrudit, moj rešitelj, varih Iztokov?" je izpregovarjala Irena napol šepetaje Cirili, ki je prihela k njej z usodno vestjo. Vsled dolge vožnje po Solunski cesti iz Bizanca do Toperja ji je nežno lice nekoliko zagorelo in utrujenost se ni izgnila z njega.

Slonokosteni glavnik, s katerim bi ji imela ravnati Cirila zlate lasi, ji je padel iz tresoče roke. Dolgi razpuščeni prameni melkih kodrov so se ji vsuli po ramenih, po beli jutranji prtenjici preko prs. Vsi spomini, vsa iskrena ljubezen do Iztoka in iz nje porojena hvaležnost do Epafrudita se je zbudila z mogočnim plamenom v njenem srcu. Lica so ji zagorela v srčnem ognju, ustnice so se ji tresle.

"Bogorodica, naj ne umrje pravičnik! Cirila, jaz ga otnem — moram, iz hvaležnosti — iz ljubezni dosvojega Iztoka Hiti!" V naglici ji je sužnja spela lase s srebrno zalasnico, je odela preko tunike z lepo stolico in ji pomagala ubotu mehke sandale. Nato sta šli obe k stricu — prefektu Rustiku.

Stric je zvedel o nameri Epafrudita. Vojaki so ga obvestili, da so njemu nekaj njegovih sužnjev, ki so glasno žalili veličastvo despota. Le-ti da so povedali, kakaj gre Epafrudit v smrt — Justinijan ga dolži po krivem, naperil jep ravdo zoper njega — on pa mu hoče ubežati s samomorom. Prefekt — Bizantinec skozi in skozi — si je hitro domislil, da ga nagradi bogato sam Upravda, če otmu Epafrudita in mu ga izroči živega. Ravnal se je uprav z doma, da naglo ukrene vse potrebno in zajame ladjo, preden se potopi. Tedaj jep rišla Irena.

"Pri Kristu, otni ga striček!" Irena je dvignila tresoči se roki do njega, v oči so ji igralo solze, vsa se je tresla.

Rustik se je zavzel.

"Irena, ti joksas? Čemu? On je protivnik jasnega despota — čemu solze za takega — solze dvorjanice?"

Irena ni doslej povedala stricu še ničesar, kar se je zgodilo z njo v Bizancu. Rekla je samo, da želi ostati dalj časa pri njem na deželi, ker ji ni bilo dobro v carski palači. Rustik jo je sprejel z veliko radostjo in zelo ponosen, da biva pri njem — sorodnica dvorjanica.

"Epafrudit mi je storil veliko dobroto v Bizancu. Povem ti odkrito, stric, vzbujala sem magistra pedium. — Toda zadela ga je nemilost despotne in uničen je bil nekoč, ko je bil z menoj, da ga ni otel ta Epafrudit s svojimi sužnji. In tudi mene bi bili onečastili in pahnili v nesrečo najeti tolovaji."

Rustik se ni začudil. Pomizal je na eno oko in se nasmehnil. "A, tičica, si se doživela zanimive ljubezenske spletke na dvoru. E, živi se v Bizancu, živi! Poznam despotno! — Tvojo prošnjo bom izpolnil. Ne bo počival ta Grk v morju. Naj mu postelje despot ali despotna. Upravda ima trdne postelje za krivičnike."

Rustik se je prestopil, da bi naglo odšel in prestregel trgovčevno name-ro.

"Ne smeš stric! Otni ga — in daj mu svobodo. Glej, jaz mu dolgujem življenje."

Irena je zastavila stricu pot in se ga oklenila s tresočimi se rokami. Toda prefekt jo je prijel rahlo za roke, jih odvil od vratu in šel mimo nje proti vzhodu.

"Otrok moj, prva ljubezen — prvi spomini! Pozabiš, ko zaljubiš drugič — tedaj se dobi drug prijatelj, ki te otmu — zakaj ta mora v Bizanc pred despota, ki sem mu prisegel zvestobo!"

Rustik je odšel s trdimi koraki mo- až, ki je navajen velepati. Irena je prebledela, tresoča se desnico je iztegnila za stricem, kakor biga hotela pridržati, nastavit: "Nikar! Usmili se mene — Otni ga..."

Alit udi koraki soodmevali po marmorju, včasih je trčil meč in zarozljala veriga na jeklenih prsih prefektu. Stric je odhajal, da ujame Grka in ga izroči pravici.

Ireni se je upognila hrepenčca des- nica, obe roki je pritisnila na vroče čelo, Cirila jo je objela krog pasu — omahujočo v silni bolesti.

V svoji sobi se je zgrudila pred - kono.

"Prizanesi, o Kriste! Odpusti — otni — otni..."

Hipoma umolkne. Za trenotek je uprla oči v ikono Bogorodice. Obraz ji je razarel.

"Cirila, nudoj ga otnem iz ječe!"

"Prejsna gospodarica, težko delo!"

"Ni častnika pri posadki, ki ne bi iz- polnil slednje želje dvorjanice. Jaz ga vidim še noč, govorim z njim o Iz- toku — morda mu je sporočil, kje biva — ali je pozabil moje ljubezni..."

"Prejasna — on te ne zabi nikdar!"

"Da — on ne pozabi moje ljubezni. — Epafrdit gotovo ve, kje biva sedaj. Stražo podkupiva — in potem zbežimo k njemu. — Cirila — k njemu — k mojemu edinemu!"

Irenino lice se je zagorelo v koper- nju.

"Hitro na obal, Cirila. Videti ga moram; tudi Epafrudit me mora vide- ti. Moje oči mu bodo govorile: Ne boj se! Irena ti vrne dolg!"

V pristanu se je ljudstvo razmikalo ob prihodu prefekta. Dva centurija sta vodila oddelke vojakov za njim. Hitro so zasedli pripravljene čolne in se uprli v vesla ter gnali proti brzo- jadnici, ki se je svetila daleč pred lukjo z žarkih vzhajajočega solca. Med množico je nastal začuden šum, ko je sam prefekt sedel v lep čolnic in s štirimi častniki odinil na morje.

"Otno ga! Ne utone! Dobi ga v pest Upravdal — Jal lepe barčice! — Kaj bi jo potapljal. — Naj bi bežal — galebi je ne dohite, tako je urna — In denar ima — pa tišči v smrt..."

Vse to je čul pomešan med množico — Epafrudit. Nikdo se ni menil za preprostega potnika, spoznal ga ni v Toperu nihče. Ko je trgovec videl, da so odrinili čolni, in vedel, kakaj so odrinili, ga je spreletel strah. Čejih Numida ne opazi, če dospo do ladje, preden odmaši zavrtane luknje — je prečrtana prevara. Prefekt rap- pošlje vse vojaštvo na lov za njim — kako bi ubežal? Iz Bizanca dojdejo carski zasledovalci — in pogon bi bil usoden.

Epafrudit se je ozrl. Rad bi se bil preril iz množice. Ali gneča je bila kakor zid teles. Čezdalje so se bli- žali čolni brzojadnici, tišji molk je pljun nad ljudstvom. Šepetaje, polgla- sno so govorili nad uho drug drugemu opazke.

"Na krovu je!" se je završalo med ljudmi.

Na rlecu brzojadnice se je prikazala postava v blesteči opravi in z belim praporcec mahala kakor pozdrav prihajajočim.

"Poslavlja se Grk!" je izpregovoril tik za Epafruditovim hrptom slok He- rul, ki je disal po konjskem potu.

"Prefekt se je dvignil. — Vojaki ves- lajo hitreje! Dobe ga!"

Epafrudit je začutil mravlje po hr- tu.

"O Numida," se je jezil v srcu, "grom te ubij! Kaj čakaš? Izdaš me! Odmaši!"

Tedaj je zletelo belo praporcec pre- ko ogcaje v morje. Blesteča postava je zginila s krova. Epafrudit je prid- reževal sapo. Vojaki so gonili na smrt — med ljudstvom grobna tišina.

Naenkrat se nagne visoka jambora na brzojadnici. Ljudstvo na obrežju vzklíkne:

"Tone! Potaplja se!"

Na krovu se prikaze suženj v krat- ki tuniki, ki kriči in vije z rokami.

"Hitro si se preoblekel, Numida! Dobro igraš! Vrl deček!"

Epafrudit ga je hvalil v srcu, groza je prenehavala. Barka se je nagnila čisto na stran, voda je udarila pod krov skozi odprte line, valovje se je razburilo in razpenilo — suženj je pla- nil s krikom s krova v morje in se prijel čolnčička, ki je plesal ob bar- ki. Vojaki so dvignili vesla — in čolna sta obstala. Na obrežju je raz- legal krik, smeh zašumeli so pogovori — barka je utonila.

Ljudstvo se je razkropilo — Epafr- diti je obstal sam, v srcu radost, da je izvel do pičice svoj načrt in gren- kost, ker je morala poginiti barka — ljubica, da je s poginom zabrisala sled pred preganjavci. Ko je tako zatop- ljen obslonek na kamenu, potegnil ga je nekdo za rokav.

Spiridionove oči so se razsvetile pred njim. Veliko veselje je bilo na obrazu evnuhovem.

"Gospod," je izpregovoril, ko se je previdno ozrl po okolici.

"Gospod, videl sem svetlo dvorja- nica Ireno."

"V Toperu?" se je razveselil Epa- frudit.

"Tukajje, tamle pod platano je a- plakovala tvoja smrt"

"Oplakovala? Jeli zvedla tudi ona?"

"Kaj ne bi? Ni dojenčka v Toperu da ne bi izgovarjal tvojega imena. Po- trudili smo se, gospod, zelo potrudili."

"Plakala je, praviš?"

"Naglas! Bridko, da so mi solze vstopile v oči. Morda je omedlela — zakaj videl sem čestnike, ki so jo ob- krožili, prinesli nosilnico in odšli z njo."

"Sirota, angel božji! Še danes jo po- tolažim. Greh ima, kdor ne otare solz od teh nebeskih oči."

Epafrudit je govoril ganjeno in v zanosu. Vsa duša mu je v novič za- plamenela za to bitje, in zadelo mu je kakor bi ga bil Bog oblagodril in ga varoval zadnje dneve edino zato, da izvrši najlepšo nalogo svojega živ- ljenja — da združi dvoje krepostnih sre — Iztoka in Ireno.

"Greh ima, praviš gospod. In res ga ima in imel bi ga jaz, takovelikega, da bi me patriarh ne otel pekla, ko bi ti ne bil tega naznanil."

"Zahvalim te. Razodel si mi hval- ležnost sytlet dvorjanice. Epafrudit ji vse povrne. — Kam sedaj Spi- ridion?"

"V Solun; ker si nehal ti, začnem s trgovino jaz!"

"Želim sreče, modrost imaš. Morda se še vidimo, morda te še potrebujem!"

"Na službo, gospod prejasni, vedno na službo tebi — do smrti."

Epafrudit je zagledal Numido, ki je plul s čolnčičem vstric s prefektom in glasno objokoval smrt svojega gos- poda. Slišal je, da je govoril Rusti- ku, kako ga je ljubil, da je hotel z njim vred v smrt — pa se je zbal smrti — ker ni pravičen in čst kakor nedolžni Epafrudit. Grk se je hotel oginiti Numidi, da ne bi zbudil pozornosti. Zato se je zavil v mesto. Kakor senca mu je sledil evnuh. Ko sta prišla pod platano, je ponovil Spiridion.

"Vidiš, gospod, tukaj je plakala pre- jasna."

"Tudaj se je Epafrudit ozrl, segel v ne- dra in mu smehljaje izročil par zlatov.

"Ne maram plačila za to, res ne ma- ram. Ampak zlatih bizantinцев je sa- mo devetsto devetindvedeset — za tisoč sva se zmenila, ne zameri — za- to sprejemem, gospod, samo zato, pri Kristu, da ne lažem."

Epafrudit je šel mimodalje in mu namignil z roko, naj se loči od njega.

Še isti večer je Irena zvedela po Numidi vso resnično bridkoveselo po- vest o Iztoku in o Epafruditovi ukani v blaženstvu se je topila pred ikono Bogorodice. In ko se je izmollila v hvalnem psalmu, je vstala s cvetjem na licih, z ognjem v očeh. Njeno sr- ce je prekipelo v ljubezni. Objela je služabnico Cirilo, jo stiskala na prsi, ji poljubala oči in ustnice ter ponav- ljala omotična:

"On živi! Moj Iztok živi in me lj-ubi! Pome pride — ečini, predobri — junak junakov..."

SEDMO POGlavJE.

Po travi so ležali razsedani konji — zklenjeni, kakor bi bili počepali. Krila jih je plast sivoga prahu. Po bokih so še počele tintam debele kaplje potu in se mešle s prahom v umazane jagode. Vdrtke lakotnice iz- bornih živali so se trudno dvigale. Kljub plemeniti krvi so komaj vzdržali silno dirko, v katero jih je gural beže- či Iztok in njegovi Slovenci.

Padala je večarna rosa. V dolni je sunel Tonzus od zapada, na severu o šepetali vrhovi dreves pri hebi Hema.

"Otni smo, slava Perunu!"

Tako je izpregovoril Iztok, ko je od- pel jermen pri čeladi in jo položil v travo.

"Samo orlova perot bi nas doletela in delin bi bil priplul za nami po morskih valovih; ker pa Bizantinci ni- so ne orli in ne delini — zato ležemo brezskrbno to noč in počijemo."

Star Sloven, z razsekanim obrazom, je vrgel težki klep na tla in se sklenil poleg njega za zeleno grivo.

Mladi vojaki so se lotili brašna in srbeli za večerjo. Zakaj Epafrudit ni pozabil, da bodo begunci lačni. Velike usnjate torbe ob sedlih so bile nabite z mesnino in v čutarah je plju- nkalo najboljšje vino.

Radovan je vlekel za jermen oklep po tleh in se blizal Iztoku, ki je zamišljen slonel na kupu praproti ob prasketajočem ognju. Iztok se je nas- mehnil starcu.

"Kakor vata, kobaljš, očka!"

Radovan je spustil jermen iz roke, oklep je zevajoč občital za grniom.

"No imam za plačilo, da sem te re- šil! Nehvaležnik!"

"No, Radovane, ne jezi se! Zahvali bogove za tako ježo! Nisi še sedel na boljšem konju!"

"Hvala tebi za tako pasj žejo! Ra- cam sedaj po tleh, kakor bi bil pijan. In vendar je moje grlo suho in prašno, kakor cesta, po kateri smo gonili."

"Ne jezi se! Sej veš, če je volk v selu, ni psu počitka!"

"Seveda!" Tvojega jezuka ne boljio noge."

"Lezi semkaj, počij, boji dobre vo- lje in zaponj rajši!"

"Zaponj, zaponj! Sedaj se šališ z me- noj, ki sem ti zdobil verige. Seveda! Lahko ti je z mojo roko gade lovtili! Toliko modrosti pa ni v tebi, da bi vedel, če kokoš ne zoblje, da tudi ne pojel!"

Radovan si je jazno čufal brado in otresal iz nje prah, ki se je, pomešan s potom, sesedel po dolgih štrinah.

"Dajte, mladci, večerje Radovanu!"

Vojak je otvoril pred starcem torbo in privlekl iz nje kos mrzle pečen- ke.

"Čutaro!" je zamrmral Radovan. Ko mu jo je ponudil, jo je prijel s trudnimi rokami, zakašljal in za- mokkal z ustnicami.

"Še pljuniti ne morem, taka suša! In sedaj bo tekla ta žlhtna Epa- fruditova kaplja po tako grdi prašni cesti. Škoda!"

Odplj je na dušek več kot polovico in se oddahnil.

"Epafrudit, ki bi ti vedel, kako te ljubim!"

Nastavil je še enkrat in nato zaka- talil prazno čaturico po travi.

"Iztoče!" je pričel z razveseljenim glasom. "Da nisem hodil jaz s pa- metjo po svetu, kaj bi bilo s teboj, kozliček vratolomni!"

"Za to ti bo vedel ves narod Slo- venov."

"Na hvaljene jagode je treba kruto mašjne cajne! Ampak vseeno. Če boš ti imel te toliko hvale v srcu, kolikor jei maš preveč na jeziku, bom ve-el. Upem namreč, da boš ob pri- liki počesal tistega koštruna, Tunjuša — če ga seveda sam ne pošljem prej Morani za priganjaca. Zakaj malo malo je manjkalo zadnjic —"

Begunci so plegli krog Radovana in Iztoka ter radovedni pošlušali godca.

"Govori, očka!" so se oglasili vsi zaeno. "Stvar je zanimiva. Da bi bil ti Tunjuša?"

"Jaz, da, jaz, Radovan!"

"Povej!" je silil Iztok.

"Zadnjic je bilo, ko sem nesel tvoje pozdrave iz Bizanca domov."

"O domu, o sestri Ljubiniči, o o- četu Svarunu ni ničesar povedal. Ni lepo!"

"Ni lepo? Sinko, vsak pastir naj svoje ovce zavraca! Ali si me kaj vpra- šal? Po očetu, po sestri? Nič! Zadnje kaplje ljubezni do svojih ti je menda izpla tista lepa dvorjanica, tista meh- laka podlasica. Kaj? Jagnjeta ti bo ro- dila — in se ta kilava!"

"Radovan, ne skruni mi Irene! Molči!"

(Dalje prih.)

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšje me- so po najnižji ceni? Gotovo! V mesni

Anton Pasdertz

dobno najboljšje sveže in preka- me klobase in najokusnejše mes- e po najnižji ceni. Pridite torej v kuste naše in so

Nizke cene in dobra postrežba tu- naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati naš v- našej mesnici in groceriji na voga- lu Broadway and Granite Street

27 N. W. Phone 1113

Dolžni ste

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli po- manjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich

Podpredsednik.....Stephen Kukar

Tajnik.....Jos. Klepec

1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zapisnikar.....John Barbich

Blagajnik.....Anton Nemanich st

Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich

Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak,

John Štublar.

To društvo sprejema rojake in roja- kinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezni cele podpore in cele smrtine.

To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že iz- plačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolni- ške podpore članom(icam). Kdor pla- ča takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko ko so plačali drugi člani zadnjih 6 me- secev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnje ne- deljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in- napredno društvo naj se oglasi pri taj- niku ali katerem drugem odborniku.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni naj- boljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in pre- kajeno meso *v vse druge pedmeta, ki spadajo v področje mesarske in gro- cerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem ro- jakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill

College of Saint Thomas

SAINT PAUL, MINNESOTA

Under the Control and Direction of Archbishop Ireland

Collegiate, Academic, Commercial and Preparatory Courses

A COLLEGE COMBINING FINEST CATHOLIC TRAINING WITH MILITARY DISCIPLINE

Designated by War Department as "Honor School" — A distinction reserved to ten best Military Schools in the United States

Splendid Buildings, Grounds, Library and Equipment

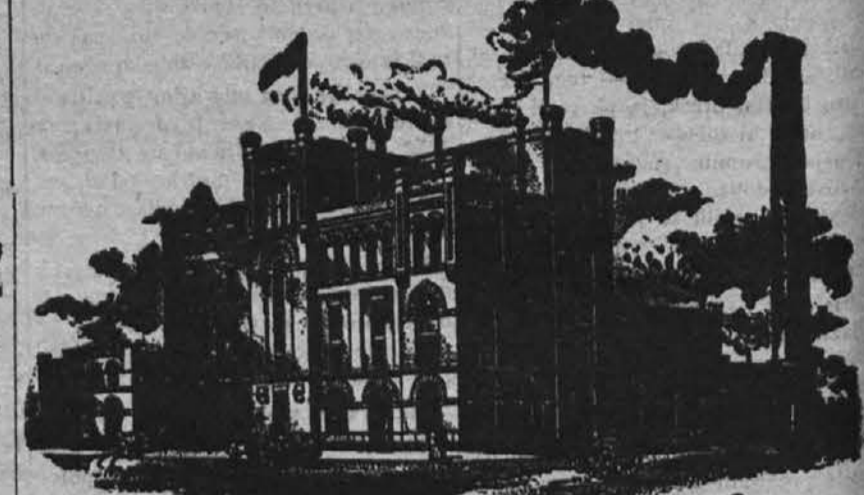
Junior and Senior Divisions of the Reserve Officers' Training Corps.

Eight hundred and forty-two students registered last year.

For catalog address

Very Rev.

H. Moynihan, D. D. Pres.

Fred Lehring Brewing Co. JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Phones: 26. JOLIET, ILLINOIS.

Narečite zaboje steklenic novega piva,

ki se imenuje

Eagle Brew

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

OBA TELEFONA 405

South Bluff Street JOLIET, ILLINOIS